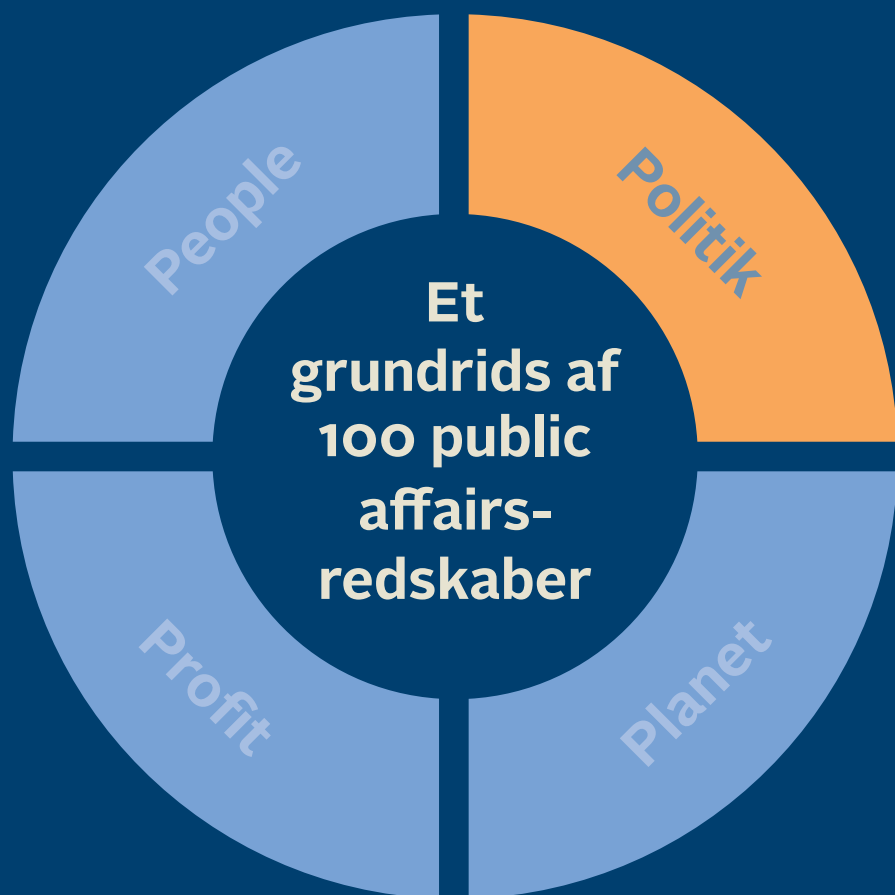

Mads Christian Esbensen

DEN POLITISKE BUNDLINJE

LOBBYISME I VÆRKTØJSKASSEN

Samfunds
litteratur

DEN POLITISKE BUNDLINJE rummer både en værktøjskasse til at udøve politisk indflydelse – også kaldet 'public affairs' eller 'lobbyisme' – og en metode, hvormed en organisation kan vurdere, om den udnytter sit politiske potentiale.

Bogen leverer et grundrids af 100 konkrete public affairs-redskaber, som en virksomhed, interesseorganisation eller offentlig myndighed kan anvende i arbejdet med at varetage sine politiske interesser. For hvert redskab får læseren både en how to-gennemgang af, hvordan man anvender dette værktøj, og en vejledning i at måle, om man udnytter værktøjet fuldt ud.

Bogen gør det altså muligt for en organisation at kvantificere sin politiske indflydelse. Denne kvantificering udtrykkes i tal – røde eller sorte, præcis som i et økonomisk regnskab – der udgør organisationens politiske bundlinje. Bundlinjen er et facit, der giver en nyttig indikation af, om man udnytter sit politiske potentiale. Organisationen kan bruge denne viden, når den prioriterer sin strategiske udvikling og skærper sin offentlige profil.

Hvis man scorer højt på alle eller de fleste af bogens redskaber, har man som organisation meget stor politisk indflydelse og evne til at påvirke sine omgivelser. Man vil derfor kunne udøve public affairs og lobbyisme, der sætter dagsordener og flytter opfattelser.

samfundslitteratur.dk

DEN POLITISKE BUNDLINJE

LOBBYISME I VÆRKTØJSKASSEN

Mads Christian Esbensen

Samfundslitteratur

Mads Christian Esbensen
Den politiske bundlinje
Lobbyisme i værktøjskassen
1. udgave 2022

© Mads Christian Esbensen og Samfundslitteratur 2022

Forlagsredaktør: Jeppe Trolle Linnet og Henrik Schjerning
Manuskriptredaktør: Thomas Mogensen
Omslag: Annette Borsbøl, Imperiet
Sats og figurer: Steen Christensen, SL grafik (slgrafik.dk)
Bogen er sat med URW DIN og Minion
Tryk: Latgales Druka

ISBN: 978-87-593-3054-8 (trykt bog)

ISBN: 978-87-593-4058-5 (e-bog)

Samfundslitteratur
info@samfundslitteratur.dk
samfundslitteratur.dk

Alle rettigheder forbeholdes.

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret. Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder for eksempel, at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst & Node.

INDHOLD

Forord 11

Kapitel 1

Metodik til måling af politisk indflydelse 15

Den tredobbelte bundlinje: Bogens afsæt 15

En fjerde politisk bundlinje 17

Politisk magt som regnskabsmetafor 20

Måling af politisk indsats: Lettere sagt end gjort 21

Fire parametre for måling 23

Den politiske bundlinje og de tre andre 26

Bogens formål 28

Bogens struktur 28

Kapitel 2

En verden i forandring: Nyt sprog og nye bundlinjer 31

Eksternaliteter: Forskellige perspektiver 31

At håndtere udfordringer med eksternaliteter 33

Den tredobbelte bundlinje: Idéen, der spredte sig som ild 34

Samfundskontrakten 37

Den brudte samfundskontrakt 38

Brugen af den tredobbelte bundlinje 43

Den tredobbelte bundlinje understøtter samfundskontrakten 46

Det moralske perspektiv 47

Kapitel 3

100 værktøjer til at måle den politiske bundlinje 49

Relationer 50

At sætte en agenda 67

Måling af interne issues 70

Intern måling af stakeholderbilleder	74
Intern måling: Perceptionskløfter	77
Politiske processer	80
Policyprocesser	82
Offentlig kendskabsgrad	84
Sociale medier	85
Alliancer som generelt værktøj	87
Politiske forslag	90
Policyforslag	93
Sponsorater	95
Public affairs: Vision, mission og værdier	96
Organisationsstruktur og CSR	101
EU	103
Ethiske retningslinjer for public affairs-arbejdet	111

Kapitel 4

Fra røde til sorte tal på den politiske bundlinje 115

Den politiske bundlinje i praksis	115
Enhver organisation kan opnå øget politisk indflydelse	116
Forudsætninger for arbejdet med den politiske bundlinje	117
Hvordan kan eksterne ressourcer anvendes?	122
Organisationen med sorte tal på den politiske bundlinje	123
De primære politiske sektorer	124
Forskellige organisationstypers brug af lobbyisme	147
Strukturel bias for integration af den politiske bundlinje	150
Tre arketyper af organisationer	151

Kapitel 5

Virksomheders afrapportering på den politiske bundlinje 167

A.P. Møller-Mærsk – i dialog med alle interessenter	169
Arla – omfattende rapportering på miljø	171
Ørsted – verdensmål og samfundsansvar	178
Opsummering: En rød tråd i aktiviteterne	184

Kapitel 6

Folkemødet i Allinge: En politisk buffet 185

- Kritikken af Folkemødet 187
- Den politiske værdi af tilstedeværelse 188
- Arrangementer på Folkemødet 188
- Hvem kommer på Folkemødet? 190
- Folkemødets styrke og svaghed 193
- Politikerne på Folkemødet 195
- Kritik af Folkemødet – berettiget eller ej 199
- Værdien ved at deltage på Folkemødet 201
- Værdifuldt for mange typer af organisationer 207
- Afsluttende bemærkninger 209

Kapitel 7

Den politiske bundlinje: En demokratisk udfordring 211

- Forskellige demokratiforståelser 212
- Den politiske bundlinje og demokratiske udfordringer 214
- Demokratiforståelse i praksis 214
- Et dansk demokrati og/eller en gylden middelvej 215
- Legitimitet eller illegitimitet 215
- Typer af lovgivning med direkte indflydelse 218
- Informationsredskabet og informationsparadigmet 219
- Økonomiredskabet og økonomiparadigmet 220
- Legalitetsredskabet og legalitetsparadigmet 221
- Typer af lovgivning med indirekte indflydelse 221
- Legitimitetsdilemmaet 222
- Den amerikanske kontekst 223
- Forslag til at sikre demokratiske processer 224
- Legitim politisk interessevaretagelse 227
- Afsluttende bemærkning 228

Litteratur 231

Indeks 235

100 værktøjer til at måle den politiske bundlinje

- Værktøj 1: Relationer til kommunalt politisk niveau 50
- Værktøj 2: Relationer til regionalt politisk niveau 51
- Værktøj 3: Relationer til nationalt politisk niveau 52
- Værktøj 4: Relationer til EU-niveau 53
- Værktøj 5: Relationer til nationale NGO'er 54
- Værktøj 6: Relationer til internationale NGO'er 55
- Værktøj 7: Relationer til nationale forskningsinstitutioner 56
- Værktøj 8: Relationer til internationale forskningsinstitutioner 57
- Værktøj 9: Relationer til nationale tænketanke 57
- Værktøj 10: Finansiering af nationale forskningsprojekter 59
- Værktøj 11: Finansiering af egne nationale forskningsinstitutioner 60
- Værktøj 12: Relationer til internationale forskningsinstitutioner 61
- Værktøj 13: Relationer til Folketinget og relevante ordførere 61
- Værktøj 14: Politikudviklende og drivende i forhold til Folketingets medlemmer og relevante ordførere 62
- Værktøj 15: Relationer til Folketinget i forhold til bredere politikområder 63
- Værktøj 16: Bredt politikudviklende i forhold til Folketinget 64
- Værktøj 17: Relationer til relevante politiske rådgivere 64
- Værktøj 18: Politikudviklende og -drivende i forhold til relevante politikere 65
- Værktøj 19: Relationer til rådgivere i forhold til bredere ressortområder 65
- Værktøj 20: Bredt politikudviklende i forhold til rådgivere på ressortområder 66
- Værktøj 21: Relationer til rådgivere på henholdsvis kommunalt og regionalt niveau 66
- Værktøj 22: Fortrolige relationer til embedsapparatet på ressortområder 67
- Værktøj 23: Agenda-setting og offentlige aktiviteter 67
- Værktøj 24: Offentlig præsentation af egen viden 68
- Værktøj 25: Deltagelse i offentlige debatter 69
- Værktøj 26: Egne issues klart defineret 70
- Værktøj 27: Egne issues prioriteret 71
- Værktøj 28: Klare mål for ens udvalgte issues 71
- Værktøj 29: Udvikling af scenarier for ens issues 72
- Værktøj 30: Egne stakeholderbilleder klart defineret 74
- Værktøj 31: Mål for håndtering af udvalgte stakeholders 74
- Værktøj 32: Prioritere stakeholders efter vigtighed 75
- Værktøj 33: Scenarier for at flytte stakeholders' holdninger 76
- Værktøj 34: Analyse og definition af perceptionskløfter 77
- Værktøj 35: Prioritering af perceptionskløfter 78
- Værktøj 36: Klar målsætning for prioriterede perceptionskløfter 78
- Værktøj 37: Udvikling af scenarier for væsentlige perceptionskløfter 80
- Værktøj 38: Politiske processer – analyse og vurderinger 80
- Værktøj 39: Konkrete mål angående påvirkning af aktuelle processer 81